

Beslutningsforslag nr. B 21. Fremsat den 24. oktober 1995 af Keld Albrechtsen (EL) og Frank Aaen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om dansk veto imod at gøre EU til atomvåbenmagt

Folketinget opfordrer regeringen til at nedlægge veto mod ethvert forslag, som går ud på at gøre EU til atomvåbenmagt, eller som går ud

på at knytte de franske og britiske atomvåben indirekte til EU via WEU.

Bemærkninger til forslaget

Der er stærk modstand i Europa og hele verden imod de franske atomprøvesprængninger, dels på grund af den fare, som de miljømæssigt kan udgøre for de mennesker, som bor i området, dels fordi de franske prøvesprængninger er en fortsættelse af den atompolitik, som de fleste håbede var vist vintervejen efter den kolde krigs ophør.

Men under overfladen har der i lang tid foregået forhandlinger om, hvilken rolle de franske og engelske atomvåben skulle spille i en europæisk sammenhæng. Ifølge B.T.s David Jens Adler den 29. august 1995: »... er man på meget højt plan i Paris, Bonn og London ved at nå til enighed om grundtræk i den fremtidige organisation af EU's sikkerhedspolitik«, og andetsteds i artiklen konstaterer han, at »statsminister Poul Nyrup Rasmussen kan lige så godt smide cykelhjelm og belave sig på først som sidst: Atomvåben bliver en del af fremtidens sikkerhedspolitiske samarbejde i EU, sådan som det vil blive søgt fastlagt under næste års regeringskonference om revision af Maastricht-Traktaten. I alle tilfælde hvis det står til de store lande – Frankrig, Storbritannien og Tyskland«.

Det var derfor, den franske premierminister Alain Juppé i forbindelse med at forklare de franske atomprøvesprængninger gjorde opmærksom på, at de franske a-våben garanterer ikke bare Frankrigs, men hele Europas sikkerhed. I en lang artikel i avisen *Le Figaro* den 26. august 1995 skriver Alain Juppé, at de franske og britiske atomvåben nødvendigvis må blive en del af EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, hvis Unionen vil gøre sig forhåbninger om at blive en reel politisk magtfaktor, der kan løse konflikter som eksempelvis den i det tidligere Jugoslavien. *Information* citerer denne artikel den 28. august 1995. Ifølge *Information* udtrykker Alain Juppé bl.a. overraskelse over de skarpe reaktioner fra allierede i EU på denne måde: »... overraskende fordi den franske atomafskrækkelse ikke kun er garant for Frankrigs uafhængighed; den er også et middel for Europa, for dets sikkerhed og for freden«. Han fortsætter med at glæde sig over, at den britiske regering og forbundskansler Kohl har: »... vidst at modstå fristelsen til at slutte

sig til det kor af protester, der er orkestreret af anti-atombevægelser, hvis historie og politiske tilhørsforhold man kender« . . . »Fremtidens europæiske forsvar lader sig ikke konstruere, uden at den franske – og den britiske – atomafskrækkelse på en eller anden måde spiller en rolle deri«.

I en kronik i *Berlingske Tidende* den 9. september 1995 skriver forsker Ulla Holm fra Center for Freds- & Konfliktforskning, at »... set ud fra et fransk synspunkt er europæisk forsvarsidentitet en udvidelse af fransk forsvar, Frankrig har noget, det kan tilbyde Europa: stor forsvarsevne. Hvis den overføres til Europa, vil Europa blive mere magtfuld. Europa vil kunne få større politisk vægt i det internationale samfund, og Frankrig vil dermed kunne genvinde styrke på europæisk niveau«.

Desuden er den tyske udenrigsminister Klaus Kinkel citeret for at have sagt, at Tyskland var indstillet på at diskutere ideen om en fælles europæisk atomslagstyrke. Der er ingen tvivl om, at det i England ivrigt diskuteres, om man i højere grad skal koordinere og samarbejde med Europa – og specielt Frankrig – i forhold til sikkerhedspolitiske og atomare spørgsmål. I *Politiken* har der den 21. og 24. september 1995 været artikler, som beretter om et stigende engelsk-fransk samarbejde på intelligenceområdet, spion-satellitter og nu sidst også i forbindelse med de atomtest, som Frankrig udfører på Mururoa. Der er i stigende grad et militært-politisk samarbejde mellem Frankrig og England som de to atombevæbnede lande i EU.

Det er grunden til, at der ikke kom skarpe protester fra den engelske regering, og Tyskland kørte også en så lav profil som muligt. Det ytrede dog en vis bekymring over atomprøvesprængningerne, men mere blev det ikke til. De skarpeste reaktioner i denne sammenhæng kom faktisk fra medlemmer af Europa-Parlamentet.

Derfor er det vigtigt, at den danske regering klart og tydeligt går imod, at EU/WEU på noget tidspunkt udstyres med atomvåben eller fælles hær og forsvar baseret på bl.a. de franske og engelske atomvåben. Nu gælder det om at stå fast for den danske regering.

Den danske statsminister har ved flere lejligheder kritiseret og taget afstand fra de franske atomprøvesprængninger, uden at det har haft nogen virkning. Forslagsstillerne vil opfordre den danske regering til

utvetydigt at tilkendegive, at Danmark vil nedlægge veto mod ethvert forsøg på – direkte eller indirekte – at udstyre EU/WEU med franske eller engelske atomvåben.